



Leto IX. (Vol. IX.)

17. FEBRUARJA, 1917.

Štev. (No. 4)

"Ave Maria" izhaja vsako prvo in tretjo soboto v mesecu s prilogama: "Mali Ave Maria" in "Slovenska Žena"

EUKRATIDA.

K.



ZAGRABIL je za meč in svojo čelado in hotel odhiteti.

"Lupercij! Počakaj!" pokliče ga nazaj Oteomero.

"Kaj želiš? — Puv njegovi kleti krvi!"

sti me, da grem in operem svojo desnico
"Prosim, sedita tu sem! — Lupercij, prosim te, poslušaj ubogega stiskanega očeta, starčka! Sedi!"

Oba sta sedla vsak na eno stran divana nasproti Oteomeru.

"Lupercij, hočeš res maščevati kri Eukratidino? Hočeš res kri za kri?"

"Da! Pri vseh bogovih rimskih! To, samo to hočem!"

"Potem ti pa ni treba daleč iti. Pogledj tu sivega starčka! Tu, glej me, jaz sem morilec svoje hčere. Jaz sam, njen lastni oče!"

Oba sta ostrmela.

"O, Lupercij moj! Jaz, da, jaz sem morilec! In ne samo morilec lastne hčere, temveč tudi veliko veliko, da, tisoce drugih

umorov imam na svoji vesti. Prosil sem že Boga odpuščanja in upam, da mi je odpustil. Prosil sem kristjane odpuščanja in sem dobil zagotovilo, da mi je odpuščeno. Prosil sem to mrtvo truplo odpuščanja in upam, da mi je odpuščeno! Lupercij, sedaj pa še tebe prosim! Vidiš, vsega preganjanja sem samo jaz kriv! Kast je nedolžen!"

"Oteomero? Čujem li prav? — Ali se ti je zmešalo? — Ti, senator Oteomero, ti, nekdanj tako ponosni Rimljan, poln rimske čednosti maščevanjaželnosti? Ti, — Ti, pa tako govoriš?" —

"Da, Lupercij! Tak sem jaz bil še večraj, senator Oteomero, od strasti sovraštva zaslepljen človek. Danes stojim pred vama kot morilec. Se spomniš, Marcela, kolikokrat sem Kasta nagovarjal, naj začne kristjane preganjati? Se spomniš, da je Kast nekoč rekel, da nikdar ne bo tega storil in da sem mu potem jaz zažugal, da ga bodem tožil pri cesarju? Da bodem dosegel njegovo odstavljenje? — Lupercij, ali se še spominjaš Kastovega sprejema v Braga Augusta? Se spominjaš mojih nagovorov nanj? — Kdo je toraj morilec

Eukratidin? — Ne! Lupercij, mene preklinjaj!"

Lupercij je bil v vidni zadregi.

"Da! Vse je res. Toda, zakaj je to Kast storil tudi z Eukratido? Ali ni bila njegova dolžnost hvaležnosti, da bi bil ravnal s hčerjo svojega največjega dobrotnika drugače, kakor z drugimi kristjani?"

"Da, Oteomero!" pritrdila je Marcela. "Kast Eukratide ni umoril radi vere, temveč radi tega, ker ga ja zavrnila."

"Res je, da je bil zadnji povod preganjanja to. Toda, zakaj pa se ni Eukratida omožila, ko sem jo silil? Ali ne zopet samo radi mene? Poslušajta!"

In Oteomero jima je povedal vse, kaj se je godilo v palači od onega dne, ko mu je Eukratida razodela, da je kristjana. Ni zamolčal pomenljivih sanj, v katerih ga je Bog svaril, katerega svarila pa ni hotel poslušati, ker je bil preveč zaslepljen. Povedal je, kako ji je odsekal roko pri vrtni utici in kako jo je škof Urban ozdravil. Na roki mrtve Eukratide se je še prav razločno poznala rdeča črta, kjer je bila roka odsekana, kar jima je pokazal na mrtvem truplu.

"Kdo je toraj kriv smrti Eukratidine in smrti toliko tisoč nedolžnih kristjanov v celi Luzitaniji? — Jaz, samo jaz! Toda čast in slava bodi edinemu in pravemu kristjanskemu Bogu in njegovemu Sinu Jezusu, ozdravljen sem! Eukratida je dossegla svojo zmago — kristjan sem tudi jaz."

Kakor bi bil Lupercija in Marcelo gad pičil, tako sta odskočila prestrašena od Oteomera.

"Da, kristjan sem! Danes zjutraj sem bil krščen prav tukaj pri mrtvem truplu Eukratide."

"Oteomero? Ti? — Ti? — kristjan?" izgovorila sta komaj slišno Lupercij in Marcela skoraj oba hkrati.

"Ali se čudita? Ali moreta misliti, po vsem, kar sem Vama povedal, zakaj je Eukratida hotela iti v tako strašno smrt, da bi tolika žrtev ostala, mogla ostati zastónj? neplačana? — Ne! —" Oteomero vstane in poklekne poleg mrtvega trupla. "O, dete moje! Hvala ti! Hvala ti tisoč-

na. Hvala ti, Gospod Jezus za to milost! Miren sem in samo želim, da bi tudi jaz mogel dati svojo kri za te v zadoščenje za svoje grehe!"

"Oteomero, bojim se, da se ti je zmešalo!"

"Ne, Lupercij! Bil sem res zmešan in zelo zaslepljen. Sedaj sem pa vkljub veliki svoji nesreči srečen kakor še nikdar v svojem življenju. Sree me boli. Solze mi silijo iz oči. Toda imam sladko tolažbo prave vere!"

Kakor mrzla voda so vpljivale te besede na oba obiskovalca. Bila sta v zadregi. Noben sicer ni bil sovražnik kristjanov. Nasprotno sta oba čutila z njimi, ko so bili tako po nedolžnem preganjanju in sicer samo radi njih vere. Toda, da bi bilo mogoče, da bi kdaj Oteomero, ta smrtni sovražnik krščanstva, in celo sedaj, ko je to krščanstvo pravzaprav uzrok vse njegove nesreče in smrti hčere, da bi sedaj ta človek sam postal kristjan?! Bilo je to zanj uveljavljaj nerazumljivega. To je bil čudež, pred katerim sta osupnila.

"Da, vidva se temu čudita, kaj ne? V resnici! to je čudež, pred katerim strmim tudi sam. Toda velik je Bog kristjanov in naravljen je Gospod Jezus! Bodi češčen njegovo sveto ime! In to je moja tolažba v teh težkih, da najtežjih urah moje življenja. Tu zajemam moči, da prenašam vse gorje lahko in z veseljem!"

Vsi so molčali. Oteomero se je zagledal v smehljajoči obraz mrtve hčere, ki se je tako ljubko smehljalo, kakor bi bilo čulo lepo zgodbo, po kateri je tako koprnela v življenju, o spreobrnjenju ljubega očeta, za katerega je bile umorjeno.

Pršel ga je za roke. Lupercij je bil v zadregi. Ali se more tako častitljivemu starčelcu ustavljati? V tako svetem trenutku?

"Lupercij! Pogledaj ta mirni in sveti obraz. Eukratida je odpustila meni in Kastu, o tem sem prepričan. Odpusti še ti! Obljubi mi, da se ne bodeš maščeval nad Kastom! Prošim te!"

"Oteomero, veliko zahtevaš od mene! Teško ti obljubim! Vendar radi Eukratide in Tebe mu odpuščam."

"Hvala ti dobri Lupercij. In ti, Marcela, da ne bode še hujši! Pojdi, žrtvuj se!" mu stregla in ga vsaj nekoliko nazaj držala, da ne bode še hujši! Pojdi, žrtvuj se!"

Marcela je pomišljala. Slednjič je morala tudi ona obljubiti.

"Tako, sedaj je šele Eukratidina zmaga popolna. Škof, ki me je krstil, mi je rekel, da je Gospod Jezus na križu umirajoč prosil za one, ki so ga križali. Ali ni tudi Eukratida v zadnjih zdihljajih molila za svojo morilce? Zato je njena zmaga popolna, ko si tudi ti odpustil, kakor sem

tudi jaz, v kolikor nisem bil sam kriv."

Lepo so pokopali sv. mučenico. Na vr-tu sredi gredic in duhtečih cvetic v družin-ski rakvi so jo položili k večnemu počitku.

Oteomero je pa ostal sam... tako sam! Ostal mu je samo grob — grob lastne hčere Eukratide — žrtve njegove strasti in sovraštva in zaslepljenosti...

Vendar junaško je prenašal nezmerno boleost očetovskega srca, saj mu je Eukra-tida pustila ceno svoje krvi... sveto vero!

(Nadaljevanje).

SIROTA.

K.



UŽNO, tako tužno od-mevajo pogrebni zvomovi, ko spremljajo v grob — mater. — Kako žalostni stoje otročiči okrog odprtega groba, v katerega se

pogreza črna krsta z njih najdražjim zakladom na svetu — z njih materjo!

Kako grenke so te njih solze, ki kaplja-jo v grob za to krsto — materino! —

Ali si že bil kdaj pri takem pogrebu? — Ali si se mogel zdržati solz sočutja? Ali ni tudi tebe zbolelo srce, ki si gledal na to pogrezajočo se krsto, odprt grob in na jokajoče otročiče?

Ali te ni zazeblo po celem telesu, ko so ti ubogi otročiči zakričali za krsto zadnjokrat obupni: "Mama! Mama!?"

Da, kamen bi moral imeti mesto srca v prsih, da bi mogel ostati brezčuten pri tem prizoru!

"Siroteki!" si najbrže vzdibnil in si tudi ti otrnil solzo sočutja z svojih oči.

In zakaj se nam ti otroci tako smilijo? Zato ker so postali — sirote.

O, koliko grenkega krije ta besede za vsakega otročiča.

Da, toliko, da se nam nehote smili in

da se ne more naše srce premagati, da bi z njim sočutno ne zaplakalo in ga ne pomilovalo: "Revček! Sirotek!"

Da! sirota je človek brez matere in vreden pomilovanja!

Kajti nima več matere, t. j. nima na svetu več srca, ki bi ga tako nesebično, tako požrtvovalno, tako iskreno ljubilo, kakor ga je ljubilo to zvesto materino srce!

Mrzla so srca, mrzli so obrazi, mrzel je svet, ki mu ostane za materjo. Sam je sredi tujega sveta, sredi brezčutnih src. V tugi kje naj se zjoka, da bo našel tako sočutje, kakor ga je imela z njim mati? Ali ima kak jezik zanj tako sladkih tolažljivih besedi, kakoršnih je imela vedno mati? Vse je šlo v grob z materjo!

Nima več dobre materine roke, ki bi mu bila vedno odprta in v vsaki stiski pripravljena pomagati, mu deliti le dobro! Kolikrat je zato sirota lačna! Kolikrat strgana! Kolikrat jo zebe! Kajti kdo se še za njo zmeni, vsaj je — sirota!

Ali ne potoži velikrat kdo: "Težko sem imel življene od mladih nog. Bil sem namreč sirota!?" — In mi ga razumemo!

Sirota nima več materinega očesa, ki bi tako skrbno pazilo na vsak njegov korak, na vsako besedo, na vsako nevarnost, da

jo odvrne, da dete ne postane nesrečno, da ne zaide! Ki bi se tako željno oziralo za njim, ako bode zašlo, ki bi šlo za njim, ako se zgubi, ki bi šlo za njim tako dolgo, da ga zopet najde in pripelje nazaj domov! Ali je potem čudno, da pogosto siv starček misli nazaj na blodnje svojih mladih let in na grehe norostnih dni, pa si obriše solzo kesanja in zdihne: "Bil sem pač sirota!" In razumemo ga! Opravičimo ga.

Da, besedica "sirota" krije toliko gorja v sebi, da ko gledamo dete, ki je zgubilo svojo mater in postalo taka sirota, se ne moremo zdržati solz sočutja nad njegovo veliko nesrečo.

Jezus odhaja nazaj k svojemu Očetu, da sprejme nazaj slavo, katero je zapustil radi našega odrešenja. Še malo trenutkov in celo stvarstvo bo začulo sladko besedico, po kateri je tolikanj koprnelo tisočletja: "Dopolnjeno je!" — Toda, Gospod Jezus, ne zapusti nas samih!

Ne! Ni nas zapustil. Imamo njegov testament, v katerem nam je zapustil nezmerni zaklad — svojo mater! Vsaj je to že v svojem življenju obetal. Ali ni potolažil svojih učencev, ko so bili žalostni, da jih bode zapustil, z besedami: "Ne bom Vas zapustil sirot!" In nas res ni! Imamo mater — Marijo! "Mati, glej tvoj sin!"

Da, kar je zemeljska mati za svoje dete, to je za nas Evine otroke, — Marija, namreč — naša ljuba Mati!

"Marija je mati moja!" O, koliko tolažbe za vsako človeško srce. Ne, nisem sirota! Imam mater, dobro, sveto in mogočno mater, ki je Marija.

V katedrali Notre Dame v Poitiersu je zakopan veliki francoski kardinal Pie. Na grobnem spomeniku ima na vrhu najprej z velikimi črkami napisane besede "Tuus sum, mater!" — "Tvoj sem, Mati!"

Ta kardinal je imel jako pobožno in dobro mater, ki mu je v zgodni mladosti vcepila veliko ljubezen do Marije. Naučila ga je, da je vsako važno svoje podjetje začenjal z besedami: "Tuus sum, Mater!" — "Tvoj sem, Mati". Ko je šel v šole, nastopil jih je z besedami: "Tvoj sem Mati!" Hotel je reči: "Bojim se nevarnih let di-

jaškega življenja. Toda na te, o Mati, stavljam vse svoje upanje."

Ko se je odločil za težko življenje duhovskega stanu, odločil se je zopet s temi besedami: "Tvoj sem, Mati!"

Ko je sprejemal sv. mašniško posvečenje, sprejemal ga je z besedami: "Tvoj sem, Mati."

Ko je sprejel duhovsko službo kot župnik, ko je postal škof, ko je postal kardinal, pri vseh teh dogodkih je govoril zaupno te besede. Tako je v celem svojem življenju stanovitno zaupal na Marijo in njeno pomoč. Kaj čuda potem, da je dal v oporočko, naj napišejo na njegov nadgrobnni napis najprej te besede, ki so mu bile v njegovem življenju v toliko tolažbo: "Tuus sum, Mater!" — "Tvoj sem, Mati!" češ, kakor sem bil v življenju Marijin, tako naj bodem tudi v svoji smrti.

Kako lepo!

In tvoja slovenska mati, ali ni bila prav istega prepričanja? — In tvoja žena, katero si morda zapustil doma v stari domovini? — Ko si odhajal od doma v to tujino, ko je koprnelo strahu za te to srce tvoje matere, tvoje zveste žene, kaj je storila, da bi te zavarovala pred vsem hudim, pred nesrečo, pred pogubo? — Kaj ti je stisnila v roke? Ali ni bil to rožni venček? Ko ti je dala zadnji vroč poljub slovesa, kaj ti je s solzami v očeh naročala, česa te tako lepo prosila? Ali niso bile besede: "Sin moj! Mož moj! Marije ne pozabi pa tudi Marija tebe ne bo!"? Vlak je že šel naprej, iz železniškega voza si mahal z robcem v slovo dragim svojim, ali ni zaklicala še za teboj te besede?

Da, "Tuus sum, Mater!" — "Tvoj sem, Mati!" prav tega prepričanja in zaupanja je tudi vsako pošteno slovensko srce.

Kaj pomenijo mične cerkvice po slovenskih gričkih in dobravah v domovini? Ali niso to kakor nekaki zidani vzdihljivečega slovenskega srca: "Tuus sum, Mater!" — "Tvoj sem, Mati!" — "Mati, slovenski narod je tvoj narod! Marija, ti si njegova mati, ti si naša Mati, mi nismo sirote!"?

Težke ure je preživela naša slovenska domovina, naš slovenski narod. Stoletja

smo bili sosedi najkrutejšega naroda pod solncem, Mohamedanskoga Turka. Koliko slovenske krvi so prelili. Koliko slovenskih mož odpeljali in prodali v Afriško sužnost! Koliko slovenskih deklet so polovili in poprodali turški pohotnosti! Koliko slovenskih dečkov so odpeljali in vzgajali iz njih janičarje. Koliko Slovenskih vasi so požgali! Starejši ljudje, kako so nam s strahom pripovedovali o "pasjeglavcih", kajti misliti si niso mogli, da bi človek, če tudi pogan, mogel biti zmožen tolike krutosti. Poleg vsega tega gorja je imel pa doma nad seboj še krute nemške grofe in grajščake, ki so ga smatrali za živino in svojega sužnja in ž njim tudi po suženjsko ravnali.

In pri vsem tem gorju, samo jedna tolažba mu je ostala! Jedna misel ga je krepila, da ni obupal: "Tuus sum, Mater!" — "Tvoj sem, Mati!" Sezidal si je te mične cerkvice na grških. In ko se mu je srce v prsih trgalo boli obrnil je svoje objokane oči proti tej beli cerkvi in zajokal:

"Marija, k tebi uboge reve
mi zapuščeni vpijemo!"

In ko je strašni kres naznanjal prihod divjega Turka, bežal je s svojimi dragimi na ta griček. Tam pri Mariji se je zaprl in zavaroval in od tu se branil pred "pasjoglavci!"

Rojak! Tu v Ameriki se ti ni treba bati "pasjoglavcev" — Turkov. Toda imamo med seboj druge janičarje, katere nam je vzgajala tujina. Naše sinove so vjeli v svoje zanjke in mreže brezverci, "moderni pasjoglavci" in jih odpeljali v strašno sužnost brezverstva strasti in greha in iz dobrih slovenskih mladeničev so naredili

strašne janičarje, ki so navalili z vsemi silami na te, mili slovenski rod v Ameriki. Poglej jih! Zavarovali so se v tranjave brezverskih, svobodomiselnih Jednot! Nabavili so si strašnih kanonov, moralnega orožja rdečkastih listov, časnikov. Ustanovili so si tiskarne, kjer se dan in noč kuje smrtonosno orožje, — brezverske nemoralne tiskovine — vse, vse da uničijo tebe in tvoje otroke.

Ena je rešitev, narod moj! Pri Mariji! "Tuus sum, Mater!" — "Tvoj sem Mati!" Marija, tudi v Ameriki je slovenski narod Tvoj narod, ki ima tebe za Mater! ki stavi vse svoje zaupanje edino na te. Ki je zvset tvoj sin in ti njegova Mati.

Da, o srečen kristjan! srečen človek! ki je njen otrok! Srečen je, kakor je srečen otročiček v naročju svoje skrbne in dobre mamice.

Kdor ima ljubezen do Marije, reš morda tudi zajde, morda se tudi spodtakne in pade v grehe, zabrede v kake strasti. Toda ako ostane zvest svoji Materi, ni sirota. Mater ima, skrbno mater, ki ga bode pripeljala nazaj na pravo pot spoznanje in pokore. —

* * *

Kaj pa ti, dragi moj rojak? Vsa slovenska domovina je Marijin dom! Marija je mati vsakega Slovenca. To je dedščina naša po Jezusu, to je pa tudi dedščina, katero so nam zapustili naši očetje. Ali imaš še to dedščino? Si jo že morda zapravil? Izgubil? —

Človek, roko na srce! Ali moreš pogledati zaupno na sliko svoje nebeške matere Marije in še reči: "Tuus sum, Mater!" — "Tudi jaz sem še tvoj, Mati!?"

Kaj pomaga človeku, ako ves svet pridobi, na svoji duši pa škodo trpi.

* * *

O, človek, reši svojo dušo!

* * *

Jezik je majhen ud človeškega telesa, pa veliko zla povzroča.

* * *

Ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti. Ako je žejen, daj mu piti, s tem mu boš sipal žrjavico na njegovo glavo.

NEME PRIČE.

F. V. P.



APUŠČENA je bila kapelica ob obronku temnega gozda, kakor je bila zapuščena pešpot, katera je vila skozi njega v drugo vas. Nova cesta, katero so pred kratkim zgradili,

ji je odvzela skoraj vse potnike. Kapelica Marije Pomočnice je samevala. Le tu pa tam je šel mimo popotnik, ki je obstal pred znamenjem in se prekrizal. Občudoval je pa vsak, da je ta samotna kapelica tako lepo okinčana. Vsaki dan so sveže rože krasile oltarček Marijin, ktere je donášala iz domačega vrta Jerica, hči kmeta Velama, na katerega posestvu je stala kapelica.

Jerica je bila vzor dobrega slovenskega dekleta. Od kar je začela hoditi v šolo in čó časa, ko se je dogodila ta povest, do svojega devetnajstega leta, je z vso vne-mo častila Mater Marijo. Njeni mehki nedolžni duši je ugajala samota v kapelici, kjer je nebeški Pomočnici tožila svoje bolečine in odkrivala radosti svojega srea.

Sovaščanje so spoštovali njenega očeta vsljed možatosti in vzornega gospodarstva, Jerico so pa občudovali vsljed njene skromnosti in dekliske lepote. Lepa je bila Jerica, še lepša je bila njena duša. Ko so ustanovili Marijino družbo v farni cerkvi, je bila ona prva, ki se je pri-glasila. Dasi najmlajša so je vendar družbenice izvolile za svojo predsednico.

Srečno in blaženo so ji tekla mlada leta.

Ker je bila edina hčerka posestnika Velama, so se zgodaj začeli oglašati snubci.

Prijazno so jo pozdravljali mladeniči, prijazno so jo ogovarjali vaščanje, kateri so imeli odrastle sinove.

Skromno in vljudno je odzdravila in odgovorila vsakemu.

* * *

Na Velamovih senožetih je duhtelo po-

sušeno seno. Gibčni delavci in delavke so ga spravljali v kupe, nalagali na vozove in veselo petje se je razlegalo po prijazni dolini. Najpridnejši je bil brezdvomno Končnikov Stanko, brhek fant iz sosednje vasi onstran gozda. Vitek kakor jelka, čvrst, kakor hrast, da ga je bilo veselje gledati, je nosil na voz dišeče seno

Bljizu kapelice ob gozdu je še bilo treba pograbiti seno in Jerica je hotela to sama opraviti. Hotela je mimogrede pogledati svoje cvetljice pred Marijinem oltarčkom. Nobeden ni tega opazil, le Stanko je videl, da je tam nagrabljeno seno, katerega mora odnesti. Hitel je in zadel na Jerico, ki je ravnokar stopila iz kapelice.

"Stanko! Ti! Mislila sem, da sem sama tukaj!"

"Ali si se ustrašila?"

"Zakaj, Stanko?"

"Kar si se tako začudila!"

"Pogledala sem cvetljice pred oltačkout in Marija je gotovo zadovoljna z njimi, tako so lepe in sveže."

"Smem li pogledati? Jaz ljubim cvetljice!"

"Poglej! Stanko!" in stopila sta h kapelici.

Stanko je snel klobuk z glave in se pobožno prekrizal.

"Lepe so!"

"Kaj ne, da jih je Marija vesela!"

"Gotovo! Ali imaš še več v svojem vrtu takih cvetljic?"

Le poglej naš vrt, koliko jih je in kako lepo cveto. Svoje največje veselje imam z njimi."

Ne da bi kedo opazil ta dogodek, je zadel Stanko kup sena in ga je nesel na voz. Vrnil se je takoj. Srce mu je bilo polno. Nek neznan čut se je pojavil v njegovih prsah.

"Jerica! Ali mi daš zvečer eno vtrnico s tvojega vrta?"

"Zakaj ne? Kar sam si jih natrgaj, kolikor hočeš!"

"Ne! Iz tvojih rok hočem cvetko, za v spomin na tebe."

"Mene? Saj ne misliš odpotovati, da bi se več ne videla?"

"Odpotovati sicer ne mislim, pač pa

odgovoril na to vprašanje.

Nista se srečala ta dan do večera. Ogi-bal se je Jerice.

Jerica je to opazila. Smilil se ji je blag mladenič in tajno čuvstvo je kot neka



Kvišku! Dete! Pogumno naprej! Glej nezmerno plačilo!

vem, da bodeš kmalu ti gospodinja na ve-lamovini in potem . . ."

"Kaj ti ne pade v glavo", mu je preki-nila besedo Jerica, "in kaj potem?"

Stanko je natovoril kup sena in ni ji

sladka blaženost navdajala njeno srce.

Po večerji, ko je Stanko odhajal, je sto-pila do vežnih vrat za njim in mu dala šo-pek cvetljic.

"Tu je, za kar si prosil, Stanko! Ne po-

zabi priti jutri na delo. Pogrešali bi te!"

"Bom prišel", je odgovoril Stanko in odšel je zamišljen. V rokah je stiskal šopek, katerega mu je dala Jerica.

Tisti večer je Jerica v svoji sobici dolgo klečala pred Marijino podobo. Priporočala je njenemu varstvu sebe, svoje ljube stariše in nehote tudi --- Stanka.

Že zatemnela stara podoba žalostne Matere božje jo je milo pogledovala ob svitu male lučke, katera je gorela na podstavku, kakor bi hotela reči: 'Hčerka moja, veliko boš trpela, predno se ti umiri srce in dosežeš srčno in mir!'

Na belih blazinah se je premstvala lepa glavica v nemirnem snu. Bel golobček in bela golobica sta si pletla gnezdo, kar pride črn maček in zadere kremplje v belega golobčka. --- Golobček je bil mrtev.

Zakričala je Jerica v spanju in se prebudila.

Nehote se ji je uprl pogled v okno, za katerim je videla črno postavo.

"Jerica! Jerica!" je komaj slišno odmevalo od okna. Poznala je po glasu Lokarjevega Miha. Odela se je čez glavo, in ko je bilo vse tiho, jo je zazibal spanec v dobrodejne sanje.

* * *

"Lahko noč, Jerica!"

"Lahko noč, Stanko!"

Krepko sta si stisnila desnici na pragu Velamove hiše in se prisrčno poslovila mlada zaročenca. Visoka in vitka postava se je nato oddaljevala v temi. Jerica je še dolgo stala na pragu in motrila v temno noč za svojim ljubljencem, s katerim se je s privoljenjem svojih starišev danes zaročila.

S sladko zavestjo v srcu, da ga ljubi tako plemenita in ljubka devotka, in še s slajšo mislijo, da bode skoraj njegova žena, je korakal Stanko Končnik po poti, ki je vodila mimo kapelice skozi temni gozd. V vasiči onkraj gozda ga je čakala njegova mamica, revne udova. Stanko je bil sin ubožnih starišev, vendar je spodrinil vse snubače, ki so se zanašali na hčerko premožnega Velama. Stanku ni bilo za bogastvo, pač pa je ljubil plemenito in ponižno deklico iz celega srca. Ravno-

tako bi jo rad imel, če bi bila naubožnejše dekcle v vasi. Teko je tudi povedal Jeričinemu očetu Velamu. Oče Velam se je nekoliko začudil, vendar je že davno rad imel Stanka. Zato je tudi danes, ko je Stanko očitno vprašal, če mu da Jerico za ženo, drage volje rekel "da". Zelo je bil vesel, da je osrečil ljubljenega otroka --- Jerico, ki je žarečih lic, po katerih so tekle solze veselja, poljubila očetu roko. Saj je hotel svojo edinko videti srečno. In boljšega zeta bi si ne mogel želeti, kakor je Stanko, dasi ne bo prinesel k hiši nobene dote. Bil je ne le samo zal mladenič, temveč, kar je veliko več vredno, dober, pošten, pobožen in prijazen s vsakim.

Želo je spoštoval in ljubil svojo bolešno mamico, ji z otroško ljubeznijo stregel in skrbel za njo. Daleč na okrog so matere svojim nepokornim in razposajenim sinovom stavile njega za vzgled.

Zaročenca ob slovesu nista čula pritajenega smeha iz bližine. Vendar je bilo Jerici nekako težko pri srcu in neka čudna slutnja se je polasčala njenega srca.

"Ko bi le bil že doma", je vdihnila in na vso srčno je v tej tajni slutnji pozabila.

Med tem je korakal Stanko veselega srca in s tisoči načrtov za bodočnost skozi gozd. Veselil se je, kako bode materi pripovedoval o svoji srčni, o prijaznosti očeta Velama in o Velamovki, bodoči tašči, kako ga je materinsko objela, ko se je poslavljal. Prav nič ni bila ponosna, kakor je mislil. Oh, kaj vse še bode povedal o svoji Jerici!

Vdova Končnikova je Stanka večkrat svarila, naj si izbije iz glave Jerico, ker je brezumno misliti, da bi jo kdaj dobil za ženo.

"Mi smo revni, dragi Stanko", je dejala, "Velamovi so pa bogati. Bogatini in reveži težko kedaj pridejo skupaj. Tudi če bi Jerico dobil, ali bi ti pozneje morda ne očtali, da si se vrnil kot berač do polne slode? Izbij si to miselj iz glave, dragi moj, in bolje bode za te!"

(Dalje prih.)



Iz Slovenskih Naselbin.

V New Yorku smo imeli zadnje nedeljo, v januarju in prvo tega meseca v cerkveni dvorani "fair" v korist slovenske cerkve Sv. Cirila in Metoda. Udeležba je bila povoljna in je bilo čistega dobička blizu \$800.00. Vsa čast dobrim slovenskim newyorčanom! Malo jih je sicer, ki store kaj za cerkev, so pa zato požrtvovalnejši.

V Bridgeportu, Conn. so imeli od 28. do 30. januarja 40 urno pobožnost, ki jo je vodil naš urednik i. g. Kazimir Zakrajšek. Spovedovati so pomagali čč. gg. Anselm Murn iz So. Bethlehem, Irenej Petriček iz New Yorka, A. Komara in P. Panek iz Bridgeporta.

Springfield, Ill. — Umrl je Jožef Zupančič, naš dolgoletni naročnik in izvrsten katoliški mož. Družini Zupančič naše iskreno sožalje! Blagega pokojnika priporočamo v molitev vsem svojim naročnikom. Naj v miru počiva.

Willard, Wis. — Naš oglas v drugi številki Ave Maria ni bil brez koristi. Willardčanje so dobili slovenskega duhovnika v osebi Rev. A. Kastigarja. Dal Bog g. župniku vstrajnost in potrpežljivost, da bi v vstrajal na svojem težkem in požrtvovalnem stališču. Bog blagoslovi!

Sv. misijon so imeli v So. Bethlehemu, Pa., od 4. do 13. t. m. Vkljub hudi zimi in slabemu vremenu, je bila celi čas zelo velika udeležba. Misijon je vodil Rev. Kazimir Zakrajšek.

V New Duluth, Minn. se naši rojaki krepko gibljejo. Vedno bolj spoznavajo neumnost rdečkarije in uvidevajo, kako jih možje alla Kristan, Konda, Zavrtnik

et tutti quanti za nos vlečejo. Krepko so se oprijeli svojega duhovnega pastirja Rev. A. Pičnata. Sedaj zbirajo za župnišče, katero nameravajo postaviti spomladi. To vest smo vzeli iz rdečkarskih listov. Tu tudi čitamo krasno spričevalo o g. župniku, ki se tako žrtvuje za svoje rojake: — "je tako reven in nič nima, še za hrano in stanovanje morajo plačevati". — Rojaki, sedaj pogledjte rdeče voditelje v Chicagi, kako lepo in komod pijejo in se zabavajo za denar, katerega so prigoljufali iz pred ust ubogega slovenskega delavca. Kdo je večji prijatelj delavca ali tisti, ki živi "revno in nič nima", samo za to, da se žrtvuje za svoje prepričanje in za svoje ljudstvo, ali tisti, ki se iz svojega prepričanja komodno živi in slepi svoje ljudstvo?

V Rev. J. Černata se besno zaganjajo rdečkarji. Ha, ha, ha! Ali sem vam mora g. Černe smejati, da vas je tako v živo zadel, Pravite: svoboda, svoboda! Kaj pa g. Černe hoče drugega, kot slobodo? Ali ni to edino pravo svobodomiselnost, da pomeče vun iz katol. Jednote vse one, ki nočejo biti katoličani "iz svobodne volje", da ne bodo siljeni vršiti nekaj, česar nočejo? On je za to bil izvoljen, da pazi, da se društvena pravila izpolnujejo. Ker pa je svobodoljuben in noče nikogar k temu siliti, vas je pa lepo na "svobodo" postavil. Živijo g. Černe!

Čuden odgovor. Rdečkarji vprašujejo g. Černeta iz Sheboygan, Wis., zakaj hoče šolo in odgovarjajo: "Zato ker sovraži delavce, sovraži izobrazbo..." Ali ste že čuli večjo neumnost? Kdaj je še kedo šolo zidal zato, ker sovraži "izobrazbo"?

V imeniku slovenskih duhovnikov v Koledarju Ave Maria za leto 1917 so bili izpuščeni sledeči gospodje:

Rev. John Blažič, Leckrone, Pa., slovaški župnik župnije Naše Gospe od vedne pomoči.

Rev. Vincenc Bozja, Morgan, Minn., cerkev Sv. Mihaela.

Rev. John Judnič, Leadville, Colo., slovenski župnik cerkve sv. Jožefa, 424 W. 2nd Street.

Rev. Alojzij Kastigar, Willard, Wis.

Rev. Knafelc, bolan v Colorado Springs, Colo.

Rev. John Novak, Lead, So. Dakota.

Rev. J. C. Smoley, Superior, Wis., slovaški župnik cerkve sv. Cirila in Metoda.

Vsi ti čč. gg. naj nam blagovole oprostiti to našo pomoto, da smo jih izpustili Pri tiskanju statistike je najtežavnejše, ker treba tolike pozornosti, pa se še vendar urinejo neljube pomote. — Rev. J. L. Zaplotniku se iskreno zahvaljujemo, da nas je blagovolil opozoriti na to. — Ako je kdo našel še kako drugo pomoto, bodisi v imeniku duhovnikov, ali župnij, kakor tudi v imeniku slovenskih naselbin, naj nam blagovoli sporočiti, da bomo drugo leto bolje vse uredili. Nam je le na tem ležeče, da bode Koledar od leta do leta lepši in popolnejši. Zato smo za vsak nasvet in za vsako pomoč zelo hvaležni vsakemu!

Kolumbovi vitezi v Calumetu, Mich. so imeli dne 28. januarja veliko slovesnost. Nad petsto vitezov se je udeležilo slovesne sv. maše v slovenski cerkvi, katero je daroval Rev. L. F. Klobčič. G. župniku in rojakom, moramo častitati, da so si vitezi izbrali ravno slovensko cerkev, ki je ena najlepših v celem Calumetu.

Listnica uredništva: Mrs. M. Ulasich. Ker smo že v zadnji številki v Malem Ave Maria poročali o tej zabavi, oprostite, da se Vam lepo zahvalimo za dopis, a ga ne moremo priobčiti, ker nam silno manjka prostora. Materinemu društvu pa kličemo: "Krepko naprej!"

Rev. Anton Sojar, slovenski župnik v Chicago, Ill. je obolel, da je moral v bolnišnico. Zdravje se mu že povrača. Želimo blagemu gospodu skorajšnjo popolno zdravje!

V Gilbertu in v Chicago so pretečeni mesec z dobrim vspehom igrali igro "Prisegam". Povsod so bili igralci na svojem mestu, in rešili uloge tako izborno, da jih občinstvo kar ni moglo prehvaliti.

Celoletni račun cerkve sv. Jožefa v Joliet, Ill. za 1916 je znašal skupnih dohodkov: \$21,783.22. Stroškov: \$15,929.12. To-rej je bilo preostanka \$5,854.10.

Skupni cerkveni dolg je znašal dne 31. dec. 1916: \$97,500.00, kar pa ni veliko, če se pomisli kako krasno cerkev imajo, nove šole in župnišče. Jolietška slovenska župnija je ena najbolj urejenih slovenskih župnij v Ameriki. Velika zastopnost vlada med župljani. Gospod župnik in kapelan sta zelo priljubljeni med farani. Živijo Joliet!

"Svobodno zidarstvo", ali bolje "prosto-zidarstvo" — "free masons", kakor so "Odd Fellows" in drugi, je silno važno za slovenskega delavca. Rdečkarji ga silno hvalijo! — Pravijo, da bodo ves svet spreobrnil in uničili sv. Cerkev. Tudi hvalijo njih humaniteto, koliko store dobrega za človeški rod. Humanitarnost prosto-zidarska? — Ali jo hočete proučavati? — Kdo je neposreden povzročitelj evropejskega klanja? "Človekoljubni prosto-zidarji". Kdo neprenehoma povzroča težave in prepire po celem svetu? "Človekoljubni prosto-zidarji". — Kdo je kriv klanja v Mexico? — "Človekoljubni prosto-zidarji." — Da! Pritrdimo tem člankam, da res spadajo v to organizacijo cesarji in kralji in predsedniki, da je ta organizacija najmočnejša na svetu, da vse vodi z nevidno svojo močjo. Da, to je res. To vsi vemo. — Zato pa je tako na svetu. Posebno se je pa ta "človekoljubnost" pokazala ob francoski prekuciji.

Gilotina je edino pravo znamenje za prosto-zidarstvo!

Pismo Slovenskega duhovnika, katero nas je zelo razveselilo in je vredno, da ga objavimo:

Priložim \$15.00 za dosmrtno naročnino. List je potreben za Slovence v Ameriki in more veliko dobrega storiti. Nježova poljudno-slovenska strogo katoliško vsebina mi je všeč. — Bog daj močno zvezo slovenskih Amerikancev! Pred vsem naj se pa res **združi** — recimo — vsaj deset na slovenskih župnijah delujočih duhovnikov; slovenski katoliški listi naj se pa po nepotrebnem ne lasajo za malenkosti. Svojo misel za združen program sem ožnanil na kratko v 25-letni izdaji "Am. Slov."

Rev. M. Šavs.

Kansas City, Kans. — Veseli smo lahko, ko vidimo, koliko so naši ljubi Slovenci darovali cerkvi pretečeno leto, na kar smo lahko ponosni. V lanskem letu je imela župnija velik finančni napredek. K temu je pripomogel največ jesenski fatr, pri katerem je bilo čistega dobička \$1780.63. Razven tega so nam naša dična društva tudi priskočila na pomoč, kakor na primer Društvo sv. Veronike, K. S. K. J. je cerkveni prejšnji dolg odpustilo \$400.00; ravno tako društvo Sv. Jurija, J. S. K. J. je odpustilo dolg \$100.00. Društvo Triglav je odpustilo \$50.00. Materino društvo je tudi pomagalo za eno ali drugo stvar pri oltarjih, za mašno obleko itd. v znesku \$72.65. Naj jim Bog stoterno povrne s svojim blagoslovom. Kakor župnija, tako tudi 37 otrok pohaja več v šolo od lanskega leta. Vseh šolskih otrok je sedaj 105. Čč. sestre reda sv. Frančiška iz Maribora so naše učiteljice, katere skrbno učijo zraven slovenščine vse predmete, kakor v američanskih ljudskih šolah. Dal Bog, da bi tako napredovali vsako leto. Res lep korak za napredek župnije se je storil v pretečenem letu. Izplačalo se je velik del cerkvenega dolga, zraven tega se je popravljalo pri šolskih, cerkvenih in drugih poslopijih. Nekaj nove oprave in pohištva se je nakupilo itd. kar tudi stane denar, ne da še omenimo obresti, katere se je plačalo, ki znašajo \$432.87.

Cerkvenega dolga je še \$7,225.00. To je malenkostna svota v primeri s cerkvenim svetom, ki se dandanes ceni čez \$20,000.00. Vse to se je storilo v kratki dobi osmih let. Le pogumno naprej, dokler si ne zgradite krasno novo svetišče, katero vam je potrebno že sedaj, ko je sedanja cerkvena premajhna.

Rdečkarji in brezverci so lahko ponosni na svojega patrona Caranzo, predsednika v Meksiki. Kako so nestrpni taki le tički in kako razumejo svobodomiselnost in prostost, so pokazali njih Meksikanski bratje. Novo ustavo države so naredili. Tu je sedaj določeno, da se vse cerkveno premoženje pokrade, da noben red ne more imeti kakega premoženja v državi, vsi dobrodelni zavodi, katere so sezidali redovniki, so sedaj državna last in v prihodnje noben red ne sme več imeti takih zavodov. Duhovnikom je prepovedano hoditi v javne šole. Krščanski nauk smejo učiti samo v višjih razredih zasebnih šol, ki pa ne smejo biti v rokah redovnikov in duhovnikov, ki bodo strogo nadzorovane. Država bode strogo nadzirala vse cerkve in vse, kar se v njih pridiga, vrši, oznanja in uči. — Lepa svoboda!

Naši rdečkarji obetajo v svojih listih zlata nebesa na svetu, ako se dosežejo take le postave zoper sv. Cerkev. No, sedaj imajo priložnost prav blizu občudovati ta "zlata nebesa", ali bo res sedaj Meksiki napočila nova doba sreče, ko so vklenili katoliško cerkev v okove sužnosti! Rojaki, zasledujte sedaj poročila iz Meksike. Bo jako zanimivo!

Sicer pa, Caranza in vsi njegovi bratci bodo padli v grob. Za njim ne bo ostalo drugega, kakor ime in sramota pregnjalca nedolžnih ljudi, ki mu niso ničesar žalega storili. Katoliška cerkev v Mexico bo pa ostala, se očistila v ognju pregnanja in iz boja prišla slavna in zmagovita, kakor še nikdar prej ni bila.

ZAHVALA.

V čast Žalostni Materi božji za vslišano molitev za zdravje.



NA NOVI POTI.

Nežika Tomec.

Pot nov se pred mano v življenje
odprl je — — s trnjem postlan!
Naj grem li naprej? O, da! kar junaško!
Saj mati z mano gre v nov stan.

Kako mi prestrašeno bilo
je pri odločitvi srce!
Pa, nade vse svoje sem trdno
postavila, Mati, na Te!

Takrat pa spoznala sem jasno
presrečna čutila srca
za dekle slabotno, če srečna
Marijo za Mater ima.

O, dekle slovensko, o čuj me!
Sem k Materi pridi z menoj!
Tu varna boš! Tukaj presrečna!
Le tu se nikogar ne boj!

Da! Vem, da ta pot ne bo težka,
Marija, vsaj tvoja sem hči!
Naj pride karkoli: Zmir na Te
imela bom vprte oči.

Sv. Monika zgled krščanskim materam.

P. B. S. O. F. M.

II. Poglavlje.

Nedolžno je preživela sv. Monika svojo mladost. Utrjena v čednostih je stopila v zakonski stan v svojem 22. letu. Nova doba je nastopila v njenem življenju. Rečem lahko: doba nedopovedljivega trpljenja, da pravega mučeništva. Zasnubil jo je ugleden ženin. Patricij po imenu. Bil je uradnik v mestu Tagoste in po veri pogan. Čudovita so pota božje previdnosti! Tako sveta katoliška devica, katera bi brezdvomno sledila stopinjam sv. Neže in Agate — pa poročena s poganom! Zakaj ne s katoliškim mladeničem, ki bi bil vreden njenega srca? Nerazumljivo je, da so njeni dobri katoliški stariši privolili v tak zakon. To se more razlagati le s stališča goreče in žive vere, katera je prešinjala tedanje kristijane. Oni so hrepneli, da pridobe pravi veri čimveč poganov.

Tako so tudi druge sv. žene pridobile edinozveličavni katoliški veri svoje poganske može kot sv. Cecilija, sv. Klotilda in druge. Monika se je uklonila volji svojih starišev, spoznavši v njej voljo božjo, ter se poročila s poganskim Patricijem. Njen trden sklep je bil, da pripelje k Bogu, naj velja kar hoče, svojega moža.

Kmalu je pokazal, kaj da je. Monika je dobila za moža strastnega pogana, vdanega grozni jezi; posebno bridko ji je pa bilo, da se ni zmenil za zakonsko zvestobo. Toda vedela je, da je moč žene v njeni ljubeznivosti, ponižnosti, potrpežljivosti in pobožnosti. Ni mu govorila o katoliški veri in njeni lepoti; ampak kazala mu je lepoto krščanske vere s svojim življenjem. Njegovo nezvestobo in jezo je prenašala tiho in mirno, potrpežljivo in

udano. Kedar se mu je polegla jeza mu je krotko razložila svoje ravnanje. Tako je spoznal svoje napake in jo začel spoštovati. Včasih so prišle k Moniki druge žene, pa so tožile nad svojimi možmi, kakšni da so. Ona jim je vselej rekla, da so same krive, ako možje ž njimi neljubeznivo ravnaajo.

Priporočala jim je krotkost in ljubeznivo ter spoštljivo vedenje do svojih mož, in katere so ubogale njene nasvete, so se dobro počutile.

Moniki je prizadevala bridke ure in dneve tudi njena poganska tašča. Pa tudi njo je pridobila Monika s svojim krotkim, ljubeznivim in spoštljivim vedenjem. Pristrčna mejsebojna prijaznost je bilo plačilo njenega zatajevanja.

Kako je zmagovala divjo naravo svojega moža sv. Monika popisuje njen sin Avguštin ko pravi: "Vsak dan je postajala lepša v njegovih očeh; kajti njena lepota je izvirala iz njenih čednosti, zato je rastlo tudi njegovo spoštovanje ljubezen in občudovanje do nje." Seveda Patricij je bil še daleč od prave vere in popolnega življenja. Treba je bilo veliko let predno je trud Monike pokazal sadove. Treba je bilo solz in bridkih žrtev. Monika je v molitvi iskala moč, v molitvi je spoznala kako se duše pridobivajo za Boga. Njena živa, trdna vera združena z neupogljivim zaupanjem v Boga jo je storila neomahljivo v vseh viharjih, ko so prihrumeli nad njo.

Kako lepo piše sin sv. Monike sv. Avguštin o moči in dragocenosti katoliške vere: "Ni večjega bogastva, ne dražjega zaklada, ne večje časti na svetu, kakor je katoliška vera. Ona rešuje grešnike, razsvetljuje na duši slepe, slabe krepča, verne opravičuje, pravične še bolj pravične dela in jih vodi k angeljem v posest nebeške dedščine." Da, sv. vera je velika dobrota, katero moramo skrbno varovati, da je ohranimo sami, da jo ohranijo nam izročeni. To velja posebno krščanski ženi in materi, ki je nekaka duhovnica v svoji družini. Ona predvsem se mora zavedati kolike važnosti je sv. vera.

Vera posvečuje krščansko ženo, ker ji

kaže, kdo je Bog, kakšne so njegove popolnosti in lastnosti, kot pravičnost in svetost, vsemogočnost in modrost, ljubezen in vsmiljenje. Vera ji kaže kako smo vsi odvisni od Boga, kakšne dolžnosti imamo do Njega, kaj je naš namen in kakšni so pomočki, da ga dosežemo. Vera pove ženi, kakšne dolžnosti ima do moža, do otrok, do služabnikov.

Sv. vera ji da še več. Ona ji ne pokaže samo vsega tega, kar ima storiti, temveč sv. vera ji da tudi moč, da more svoje dolžnosti stanovitno spolnovati in se vaditi v čednostih. Sv. Vera jo uči sklepati roke v zaupni in pobožni molitvi in kedar povzdigne svoje srce k Bogu, prejme vselej milost in moč od Njega, da more premagati vse ovire, ki jo zadržujejo na poti čednosti in v izvrševanju svojih dolžnosti. Sv. Vera ji nudi nebeške milosti, kedar se približa k mizi Gospodovi; kajti ni zastoj rekej Zveličar: "Kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan." Žena torej ki je verna, postaja vedno svetejša, ker jo razsvetluje sv. vera in k čednosti napeljuje. Ako pa žena ni verna in ne odpre svojega srca luči in milosti božjega zveličarja, potem ostane slepa, mrzla, otrpnjena; ona ohrani v sebi greh, kal večnega pogubljenja.

Sv. vera izpodbuja krščansko ženo, da po dolžnosti skrbi za svoje. Ona ve, da je dolžna za svoje skrbeti, ker bo morala dati enkrat za nje odgovor. Ona ceni neumrjoče duše svojih, ve da so v nevarnosti se večno pogubiti, ako ne služijo Bogu. Zato se prizadeva, da jih navaja h krščanskemu življenju z besedo in dejanjem.

Kolik je torej božji blagoslov, ki ga razširja nad svojo družino krščanska žena!

Pa sv. vera osrečuje slednjič tudi krščansko ženo, ker ji olajšuje njene križe in jo tolaži s svojimi nauki in milostmi. Osrečuje njeno srce, ker jo spominja na božjo previdnost in večno plačilo. Ona jo pelje pred križ ali tabernakelj, kjer kliče Zveličar vsem trpečim: "Pridite k ment

vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom pokrepčal?

Sv. vera osrečuje krščansko ženo, ker ji da je mir in veselje. Veselje ji deli, ker občuje v pobožni molitvi z Bogom, ker ga prejema v sv. zakramentu. Pri tem občuti včasih notranjo sladkost in veselje, ki preseže vse svetno veselje. Daje ji veselje v obilni meri, ko spolnuje svoje dolžnosti in se dan na dan požrtvovalno zanje daruje.

Kako v časti je ona v svoji družini: pri možu, otrocih in služabnikih. To veselje

napolnuje njeno srce z mirom in srečo. Tako veselje, mir in srečo je uživala sv. Monika v svoji družini, ko jo je s svojim trdom pridobila za Boga.

Tako srečna boš tudi ti krščanska mati, ako boš cenila sv. vero in po njej živela, ter tako svetila svojim domačim z lepim zgledom in jih tudi pridobila za Boga in nebesa.

Zato pravi po pravici nek krščanski pisatelj: Dajte mi dobre verne matere in rešil bom svet pogube.. B. S.

KOLIKO JE VREDNA DUŠA?

V neki vasici na Francoskem je živela revna vdova s sinčkom-edinčkom. Ravno kar je malček izpolnil šesto leto. Rada bi mu bila blaga mati preskrbela najboljšo vzgojo. Toda revica ni imela nikakoršnega premoženja. Pelje ga zato v bližnji zavod, ker je slišala, da dobe revni otroci šolske potrebščine, poleg tega tudi vso obleko brezplačno.

Ravno je zavel zimski veter nad naravo, ko je prestopil mali Srčko prvokrat šolski prag. Nepopisno veselje je tedaj napolnjevalo njegovo nedolžno dušo. Mati ga je pa s toplimi besedami priporočila gospodu nadzorovatelju — potem se vrne z zlatili nadami na svoj dom. Minulo je teden dni, odkar je bival mali učenček v zavodu. Toda materina ljubezen in skrb ni dopustila, da ga ne bi iznova obiskala. Vsa vesela pohiti nekega dne tja ter pokliče svojega sina. Ta ji ves vesel prihiti nasproti, kazaje ji novo obutev, tako krasno in fino, od kakoršne niti sinko, niti mati še sanjala nista, ki mu jo je podaril vodja ondotne šole. Ko pa mati še dalje gleda otroku v obraz, zapazi žal sumljive kretnje, predrzno vedenje — to je bila zanjo res prebridka prevara. Niti blagih potez ne zapazi več na njegovem, še pred kratkim nedolžnem obrazu — na obrazku, na katerem se je prej zrcalilo notranje veselje. Žalostno presenečena vpraša sedaj gospoda načelnika, kaj to pomeni. Toda ta je govoril trpke besede, namreč: "Naša vzgoja je moderna vzgoja

in kot taka izključuje vse versko mišljenje in življenje." "Tako," zavrne revica mati, "jaz pa želim, da se moj otrok vzgoji za Boga, za nebesa. Zato lepa hvala za vašo človekoljubnost in vljudnost. E-na duša je več vredna, ne le kot najfinejša obutev — marveč več, kot vse bogastvo sveta, več, nego ves svet . . ."

Mati in sinček se nato odpravita odtod. Pri slovesu je moral malček sezuti obutev, dasiravno je bila zima in je pod nogami škripalo prehudega mraza. A ljubeča mati pritisne svojega ljubljence na svoje srce in hiti z njim v svoje borno stanovanje poluglasno mu šepetaje: "Otrok moj, tvoja duša je več vredna kot najfinejša obutev."

PREIZKUŠNJA POKORŠČINE.

Leowigild, gotski kralj je bil arijanec. Imel je sina, Hermenegilda, ki je dorastel v mladeniča, prestopil v katoliško Cerkev. Zaraditega ga je vrgel oče v ječo, češ iz ljubezni do prostosti bo Hermenegild vse storil, tudi katoliški veri se bo odpovedal. Toda čakal je zastonj. Sin je nosil vezi z največjim veseljem iz ljubezni do Kristusa.

Čez nekaj časa je sporočil kralj sinu: "Prostost in življenje, čast in vladarstvo, vse dobiš, če zatajiš katoliško vero."

Toda Hermenegild mu je odgovoril: "Rad se odrečem življenju in prostosti in tudi tvoji milosti in ljubezni, ako moram to odkupiti s ceno svete vere."

Na ta odgovor je bil obglavljen.



MATI, KAKO PA TI?

K.

ATI! O, sladka beseda za vsako človeško srce! —

V svojem življenju si našel že veliko src, ki so te ljubila, ti bila udana in zvesta! Ali si pa morda našel še

eno materino srce?

Ne! Imej sto in sto prijateljev, mater si pa imel samo eno — svojo — sedaj morda že — ranjko mater.

Kaj čuda, da čujemo večkrat starejšega človeka, ki je že veliko, veliko poskusil na svetu, da po vseh težavah in prijetnostih, vseh radostih in prevarah življenja, tako rad vsklikne: "O, mati! Po kolenih bi šel milje daleč, samo da bi videl vsaj vašo senco!" Kaj čuda, da joka pesnik:

"O, mati! Čuj! Kar tebe ni na svetu, ves svet odveč je žalostnemu srcu...!"

Toda zakaj nam je naša mati tako mila in draga? Zakaj nam že samo spomin nanjo osladi grenke ure življenja? Zakaj otrok v nesreči že samo na materinem grobu najde tolažbo?

Ne toliko radi tega, ker nam je dala življenje! Ne toliko, ker nas je v naših otroških letih pestovala in se mučila z nami... Ne!

Njena ljubezen! — Materina ljubezen, materino srce je oni čar, ki nam obdaja spomin nanjo, ki naše srce tako ozko spaja z njenim, ki nam dela že sam spomin na njo tako sladek in tolažljiv.

O, ali je bila kaka noč njeni ljubezni do nas predolga, pretemna, prestrašna,

da bi je ne bila prečula pri naši zibelki? Ali ji niso dostikrat v težavah grenke solze silile iz oči, pa nam je vendar tako sladko in ljubko zapela pesmico uspavanke pri naši posteljici?

Ali je bila njena potrpežljivost z našimi napakami in slabostmi, kdaj izčrpana? Ali niso bile njene mile oči polne solza, ko smo ji potisnili s svojo nepokorščino palico v roke, in nas je morala kaznjevati? Ali niso udarci po nas njeno srce bolj občutno zadeli, kakor pa naše telo? Ali nam ni tako rada naredila kako veselje? Ali ni sebi pritrkala in nam dala; in ko je videla, da nam je s tem veselje naredila, ali ni žarilo njeno materino oko veselja in radosti?

Ko smo bili starejši, v neumnih letih, kako koprneče nas je vedno pričakovala zvečer, ali kadar smo kam odšli, kedaj se bomo povrnili k nji, k svoji materi, da bi nas imela poleg sebe? Bili smo z njo osorni, ali nam ni na to osornost odgovarjala z materino ljubeznjivostjo in milobno? Ali ni šla jokaje za nami, ako je nismo hoteli poslušati in ne ubogati njenih naukov?

In nje krasni vzgled! Ali nam ni vse to še živo pred očmi, če jo tudi že dolgo, dolgo krije črna zemlja? Njena potrpežljivost, njena ljubezen, njena vera, njena pobožnost, vse lepe poteze njenega plemenitega značaja, ali nam ni vse to še živo pred očmi, da se nam zdi, da je še sedaj pri nas, prav tu poleg mene! Kaj čuda, da celo kak pokvarjenec ne more drugače, kakor reči: "Kar me je moja ljuba mati naučila, tega ne bodem nikdar pozabil!"

Da, sveta je oseba materina za vsako človeško srce! Svet je spomin na njo! In blagor mu, kdor je imel tako mater v svoji mladosti, da mu je spomin na njo neomadeževan!

Toda ali pa ima vsak človek tako, mislim, dobro mater? Mater, ki mu stoji pred očmi v celem življenju kot uzor, katerega mora in sme posnemati?

O, ko bi bil vsak človek tako srečen!

Toda sv. Oče Pij IX. je nekoč zaklical: "Dajte mi dobrih mater in veš svet vam bom prenovil!"

Da, da je danes tako med nami, je zato tako, ker nam manjka dobrih mater.

Sveta je oseba matere za vsakega otroka. Toda koliko mater oskrunja in umaže to svojo svetost z "ne-materinskim" življenjem in z "ne-materinskim" zgledom. Ne bo svet spomin, katerega si bode taka mati zapustila pri svojih otrocih, temveč proklet! S sramoto in gnjusom se je bodo spominjali otroci! Kletev otrok bo šla za njo v grob! Smrad pohujšanja je pustila za seboj na svoji krvi, v svojih otrocih, ko je sama legla za vedno v hladni grob. Prišel bo v njeni rodovini rod za rod in bode zopet izginjal, toda vsi bodo nosili na sebi pečat prokletstva slabe matere, slabe stare matere, slabe babice....

Zato, kako boli srce, pravega rodoljuba, ko gre po slovenskih naselbinah, po slovenskih hišah po Ameriki in srečuje toliko "ne-materinskih" mater, ki so ne blagoslov, ne sreča svojih otročičev, temveč njih največja nesreča, največje gorje, največje prokletstvo!

Slovenska mati, samo pomisli!

Taka slovenska žena je mati svojega otroka, vendar pa, obenem njegovo največje prokletstvo! In zakaj? Ali ji je mar vzgoja otroka? Ali ji je mar sreča njegova? Ali misli na to, kakšno bode dete, ko bode odrastlo? Kako bode živelo? Kako umrlo? Da, ali ji je mar detice, kateremu je dala življenje, ki poleg nje nima nikogar več na božjem svetu, ki bi mu mogel nadomestiti to, kar ona zanemarja?

In vendar! Več ji je za par dolarjev, da si jih v kraju brez cerkve in šole priloži, kakor pa za časno in večno srečo svojega otroka.

Greje takim brezsrčnim materam!

O, koliko nesrečnih, pokvarjenih slovenskih mladeničev in deklet bo kmalu po Ameriki, ki bodo polnili ameriške bolnišnice, norišnice, ječe in morda — delnične stole. Vsi ti pa bodo dvigali v svoji nesreči svojo pest in preklinjali povzročitelje njih nezmerne nesreče — svoje slabe slovenske matere!

Mati, tudi tebe?

Poglej svoje detice v svojem naročju! Kako te ljubko boža in poljubuje! Kako se ti milo smehlja! To detice, ta tvoj otročiček — pa naj te enkrat preklinja? — tebe? — svojo mater? — kot povzročiteljico njegove nesreče? — — —

Da, to se bode gotovo zgodilo, ako bodeš ti slaba mati, da ti bode denar več, nemarnost več, bordarji več — kakor pa lastno dete.

Ne tisti, ki pravi Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo, temveč vsakdo, ki stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih.

* * *

Kalif Hassan je bil silno lakomen na zlato in srebro. Nakopičil si je nezmerne zaklade zlata in srebra v svoji palači. Ko je umrl l. 742 v Rasfa je zapustil 700 velikih zabojev zlata in srebra in veliko zalogo dragocenih oblačil. Toda komaj je zatisnil svoje oči, bila je njegova palača oropana in okradena. Ko so hoteli pokopati njegovo mrtvo telo, niti koščeka platna ni ostalo v palači, da bi bili vanj zavili mrtvo truplo. — Kako nespameten je pač človek, ki prodaja za zlato in srebro svojo dušo in svojega Boga. Kaj mu bode ostalo?